

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1000

200
262-ՔՈ

200
262-ՔՈ

ԱՆԱՐԱՑ ՅՂՈՒԹԵԱՆ

ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆ

22 APR 2013

7005

281
1973 ար

Մեք

քարոզացուք

գ ի ա չ ե լ ե ա լ ն

Քրիստոս:

Ա. Կորնթ. Ա. 25:

Հոգևոր

աշխատասիրողի հեր

28.

100
21

Ի ՅԻՉԱՏՄ

ՅԻՄՆԱՄԵԱՅ ՅՈՒԵԼԻՆԻ

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՐԵՄԱՅ

ՅԱՄԷ 1854 ԴԵՎՏԵՄԱՆՐ 8

ՅԱՄՆ 1904 ԴԵՎՏԵՄԱՆՐ 8

ՎԻԵՆԱ

ՄԻԹԱՐԵԵՆ ՏԳԱՐԱՆ
1904.

1004
1976

Իրաւունս համարիմ՝, որ վ մայ-
րագորովորդիք Մարեմայ, զար-
թուցանել զհաստատուն միտս
ձեր յիշատակօք առանձնա-
շնորհութեանցն Աստուածածնի
Մարեմայ, զի վառեալ բոր-
բոքեացուք ի ճշմարիտ սէր
նորա, եւ հիւսեացուք եռանդնա-
լից աղօթիցն անուշահոտ վար-
դիք պսակ մի փառաց՝ ի
պսակել մերովսանն զՄայրն
մեր զսիրելի ի ցնծալից աւուր
ոսկեղէն Յորելինի նորա:

Հ. ԹԱԴԷՈՍ ԹՈՒՐՆԵԱՆ

«Յայտ՝ հետէ երանե-
ցն ինձ ամենայն ազգքս»

Ղուկ. Ա. 48:

Սուրբ Աստուածածնի այս փա-
ռաբանական խօսքերուն ճշմար-
տութեան վկայ են մեծամեծ եւ
ոգեւորեալ պատրաստութիւնք՝
զոր կը տեսնեն ամենայն ազգք եւ
ազինք, որպէս զի հոգւով եւ
ճշմարտութեամբ կատարեն իրենց
երկնաւոր եւ սիրելի Մօր Մա-
րեմայ ոսկեղէն Յորելեանը:

Ապաքէն բերկրալից ուրախու-
թեան եւ անմոռաց յիշատակի
արժանի է առաջիկայ տարիս,
վասն զի յ8 Դեկտեմբերի կը լա-
նայ կէս դար, երբ յիսուն տարի
յառաջ յամի 1854 յ8 Դեկ-

տեմբերի սուրբ Եկեղեցին իւր տեանել զխոյն Պիոսի Թ.ի հանդիսական վճռովն Աստուածամօր Մարեմայ երանելի ճակատին շուրջն բոլորեց Անարատ Յղո-
Բեան վարդապետա-Բեան ականակապ եւ մարգարտաշար լուսապսակը:

Ըստնախախնամութեանն Աստուծոյ՝ այժմու փառօք եւ պատուով իշխող համանուն Բահանայապետին Պիոսի Թ.ի վեճակեալ էր, որ մեծապայծառ փառաւորութեամբ տօնախմբել տայ կաթողիկեայ հաւատացելոց՝ Մարեմայ Անարատ Յղո-Բեան իբրեւ ճասն հասարոյ հռչակուած վարդապետութեան՝ յիմաստայ Յոբելեանը:

Պիոս Թ.երորդ Ս. Բահանայապետն 1904 տարւոյն

Փետրուարի 2ին շրջաբերական թուղթ մի հրատարակած էր Մարեմայ Անարատ Յղութեան վրայ, յորում ի մէջ այլոց այսպէս կը խօսի. «Որպէս զի երկնից առատ շնորհաց օգնութեամբն արժանաւորինք այս տարւոյս մէջ առանձինն կերպով փառաւորել զՄարիամ եւ իւր առաքինութեանց նմանիլ, միանգամայն որպէս զի բաւական ըլլանք իրօք ի գործ դնել Մեր դիտաւորութիւնն, որ է՝ նորոգել զամենայն նիւ Վրդարոտի, հետեւեցանք Մեր նախորդ Բահանայապետաց սովորութեան՝ զոր կը պահէին իրենց գահակալութեան միջոցին, եւ ըստ այնմ Մենք ալ որոշեցինք շնորհել կաթողիկեայ տիեզերաց արքատոյ կարգի ներդրու-
Բիւն ճը Յոբելեանի ձեւով »:

Այս համարօքի— կը նշանակենք
պայմաններն՝ որոնցմով այս ներո-
ղութիւնն կընայ վաստակոյնը. ե-
ւն յաջորդք,

Ա. Երեք անգամ այցելու-
թիւն ընել ժողովրդապետա-
կան եկեղեցւոյն, կամ եթէ
չկայ, գլխաւոր եկեղեցւոյն, եւ
հոն ժամանակ մը աղօթել ըստ
դիտման Ս. Բահանայապետին:
(Պակ ուր որ Մայր-եկեղեցի
կայ, ժողովուրդն այցելելու է
անոր:)

Բ. Յորեւանի միջոցին պէտք
է մէկ անգամ ծով պահել եւ
մանղէն ուտելէ ժուժկալել: Սա-
կայն, այս պարտաւորութիւնս
չի կատարուիր այնպիսի օրւան
մը մէջ, որ արդէն իսկ պար-
տաւորեալ պահք մի է:

Գ. Մորհրդական խոստո-
վանութիւնն կատարել եւ հա-
ղորդել:

Գիտելի է, որ լիակատար
յորեւան ներողութիւնս մէկ ան-
գամ միայն կընայ վաստակուիլ,
բայց զայն կրնանք մերձեցընել
նաեւ քաւարանի հոգւոց:

Այս պայմաններոն վրայօք Ռե-
մանիան Ապիսկոպոսոնն էրեւոյ շքա-
քերական Ռդիւերոնն մէջ կը խօսեն:

Թե երբ հրատարակուեցաւ
Անարատ Յղութեան վարդա-
պետութիւնը:

Ի սկզբան 1848 տարւոյն խռո-
վարար ու ապստամբ ոգի մը
տիրած էր Եւրոպայի ազգաց
վրայ, եւ նոյն իսկ ի Հռոմ քրի-
ստոնէութեան մայրաքաղաքին
մէջ այնչափ սաստկացած էր
ապստամբական յուզումն ընդ-
դէմ օրինաւոր իշխանութեան, որ
Պիոս Թ. երորդ Բահանյապետն
ստիպուեցաւ Հռոմէն հեռա-
նալ, եւ զրացի Նէպոլոյ թա-
գաւորին պաշտպանութեանն եւ
ասպնջականութեան ապաւինիլ:

Պիոս Թ. երորդ՝ իւր նախոր-
դաց օրինակին համաձայն, կրած
վշտաց ու նեղութեանց մէջ
դիմեց երկնից թագուհւոյն՝ որ
քրիստոնէից անվկանդ օգնականն
է. բայց Մարեմայ հզօր պաշտ-
պանութեանն արժանաւորելու
համար, ըստ իւր վաղեմի փափա-
քին՝ որոշեց ենթարկել անդրագոյն
հասուն քննութեանց եւ խոր-
հրդակցութեանց Մարեմայ Ա-
նարատ Յղութեան անզուգական
առաւելութիւնն, որպէս զի յետոյ
— եթէ Աստուծոյ կամքն ու
հաճոյքն է, — հռչակէ հրա-
տարակէ զայն իբրեւ Աստուծոյ
յայտնուած վարդապետութիւն
հաւատոյ:

Նոյն ժամանակ Ս. Բա-
հանյապետն ապաստանած էր
ի քաղաքն Կայեթա, եւ անկէ

յամի 1849 Փետրուարի 2ին հրատարակեց շրջաբերական թուղթ մ'ուղղեալ առ ամենայն թեմական եպիսկոպոսունա, խնդրելով որ ըստ կարելոյն փութով ծանուցանեն եւ հաղորդեն իրեն նախ, իրենց կարծիքն ու փափաքն այս վարդապետութեան նկատմամբ, միանգամայն իրեն տեղեկութիւն տան, թէ իրենց թեմին հաւատացեալք որպիսի ջրմեռանդութիւն ունին Անարատ Յղութեան վարդապետութեան մասին. երկրորդ ծանուցանեն թէ՛ կղերն եւ ժողովուրդն կը բաղձան արդեօք եւ թէ՛ որպիսի ինչ է իրենց փափաքն, որ Ս. Գահն իւր ճոխութեամբն որոշէ այս վարդապետութիւնս:

Երկնից թափուհին փառաւորելու զիտմամբ՝ այս առաջին

քայլն առնուելէն անմիջապէս ետքը, ուղղափառ պետութիւնք ձեռք զարկին եւ ի Հոովմ ծագած ապստամբական յուզումը զինու զօրութեամբ զսպեցին նուաճեցին: Յամի 1850 Ապրիլի 12ին Բարձրեայն շնորհեց Ս. Բահանայապետին դառնալ ի մայրաքաղաքն քրիստոնէութեան:

Շրջաբերական թղթոյն պատասխաններն հասած էին հետզհետէ գրեթէ վեց հարիւր եպիսկոպոսնէքէ՝ որոնց զրուած էր: Ասոնք իրենց թղթերուն մէջ առանց երկբայութեան կը յայտնէին թէ՛ իրենց եւ թէ՛ ժողովրդեան կողմանէ, որ հաւատք կ'ընծայեն Մարեմայ Անարատ Յղութեան վարդապետութեան՝ որ ի հնուց անընդհատ աւանդութեամբ եկած է: Յետոյ գրեթէ

ամէն եպիսկոպոսունք թախան-
ձանօք կը հայցէին՝ որ Ս. Բա-
հանայապետն հաճի անյապաղ
որոշում տալ: — Ասոր վրայ
բաւական ատեն ալ սահեցաւ
անցաւ այլեւայլ խորին քննու-
թեամբ եւ խորհրդակցութեամբ,
եւ վերջապէս յամի 1854 Օգոս-
տոսի 1ին Պիոս Թ. երրորդ Յո-
բելեան ներողութիւն մը հրա-
տարակեց, որուն մասնաւոր նպա-
տակն էր, սոյն ծանրակշիռ
որոշումն ու վճիռը տայէն
յառաջ՝ յորդորել կաթողիկէ
եկեղեցւոյ համօրէն որդիքն, որ
խնդրեն իրենց երկնաւոր Հօրէն
շնորհել Հոգւոյն սրբոյ լոյսն ու
առնթերակացութիւնը:

Յամի 1854 Մոյնմբեր ամսոյն
մէջ Ս. Բահանայապետն զումա-
րեց Հռոմ բազմութիւ բարձրաս-

տիճան եկեղեցականներ եւ աս-
տուածաբաններ, որպէս զի վեր-
ջին խորհրդակցութիւն մ'ալ կա-
տարեն այն վարդապետութեան
վրայ, զոր իբրեւ մասն հաւատոյ
հռչակել կը փափաքէին: Բա-
նակցութիւնք կատարուեցան գա-
հերիցութեամբ երեք Նարդինա-
լաց՝ որոնց մասնակից եղան բաց ի
աստուածաբաններէն եւ 150 ե-
պիսկոպոսք: Չորս օր զումա-
րումներ եղան՝ եւ բանակցու-
թիւնք տեւեցին քսան ժամ, եւ
հուսկ ուրեմն մերձեցաւ վերջին
նիստը: Ըստ նկարագրելոյ ականա-
տես եւ ժովոյոյն մասնակցող
անձի մը, «Մոյն միջոցին Ս.
Պետրոսի եկեղեցւոյն աշտարակին
ժամացոյցն զարկաւ տասներկու-
խսկոյն ի ծուռը իջան բոլոր ժո-
ղովականք եւ շրեշորակ Տեառն:

1004
19146

աղօթքը մատուցին: Աղօթքէն
ետքը խորհրդական լուծիւն մը
տիրեց, եւ ամէնքն իրենց առաջին
տեղը դարձան: Բանի մը բան ալ
խօսուեցաւ, եւ յանկարծ սաստիկ
ծափահարութիւն մը սկսաւ ի
պատիւ Ս. Բահանայապետին,
իբրեւ բացատրութիւն իրենց
եռանդնալից զգածմանց առ Ս.
Գահն՝ յաթոռն Պետրոսի, եւ
իբրեւ նշան իրեն հետ սերտիւ
կապուած ըլլալուն. ամէնքն
ոգեւորուած էին եւ գրեթէ
միաձայն եւ միաբերան գոչեցին.
«Պէտրէ, ուսո՞ մեզ եւ հաս-
տատեա՞ զեղբարս քո»: Այս
գոչմամբ ինչ կը հայցէին արդեօք
հովիւք իրենց հովուապետէն,
բայց եթէ որ Անարատ Յղու-
թեան վարդապետութիւնն իբրեւ
Տասն Հասարայ հանդիսապէս

հռչակէ հրատարակէ: Սոյն խօս-
քերս ամէնուն սիրան յուզեցին
բունն ազդեցութեամբ. բայց
լսողն ու տեսնողը միայն կարող
է ըմբռնել, թէ իրենց իղձերն
ինչչափ մեծ եւ իրենց հայցուածքն
որչափ սրտաբուղի էին. որով-
հետեւ ոչ խօսք եւ ոչ գրիչք
բաւական են գաղափար մը տալ
մեզի անոր վրայօք:

Ս. Բահանայապետին սիրան
անգամ մեծապէս զգածուած
էր, եւ հաւատացելոյց միաբան
պաղատանքն իւր վրայ սաստիկ
տպաւորութիւն մ'ըրաւ: Յամի
1854 Դեկտեմբերի 1 ին գումար-
ած Կարդինալաց ժողովքին մէջ
որոշուեցաւ որ յ8 Դեկտեմբերի
յամի 1854 Մարեմայ Անարատ
Յղութիւնն իբրեւ Տասն Հասարայ
հանդիսապէս հրատարակուի:

Պայմանեալ օրւան նախըն-
թաց երեկոյն ամպապատ էր
եւ անձրեւային, բայց կէս գիշերէն
ետըը անձրեւը զադրեցաւ, եւ
Դեկտեմբերի 8ին առաւօտն ամ-
պերը ցրուեցան եւ մշուշն լուծաւ
փարատեցաւ. գեղեցիկ ու կա-
պուտակազոյն երկինքն իւր լոյսն
սփռեց տարածեց քրիստոնէու-
թեան մայրաքաղաքին վրայ,
ինչպէս որ վայել իսկ էր
այդպիսի մեծ տօնախմբութեան
համար: Ս. Բահանայապետն
Պիոս Թ. երորդ ժամն ութու-
կէսին եկաւ երեւցաւ. հանդի-
սական չուն՝ — որուն նմանն
աշխարհիս վրայ ցանցառ կը
տեսնուի, — սկսաւ շարժիլ.
ասոր մասնակից էին աշխարհիս
չորս կողմանէ եկած հարիւրի
չափ եպիսկոպոսք, 44 արքե-

պիսկոպոսք, 1 պատրիարք մը եւ
54 կարգինալք եւ Ս. Բա-
հանայապետն Պիոս Թ. երորդ,
որոնք իրենց ամենափառաւոր
եկեղեցական զգեստներն հագած
էին: Վատիկանի պալատէն ելան
եւ ամենայն սրբոց Լիթանիան
երգելով ուղեւորեցան լայնա-
տարած շքեղ հրապարակին
վրայէն դէպ ի Ս. Պետրոսի Պա-
ղիքեան, որ արտաքոյ կարգի
փառաւորութեամբ զարդարուած
էր: Երբ որ Ս. Բահանայապետն
եկեղեցին մտաւ, Լիթանիան
արդէն աւարտած էր. վայր
մի ամենասուրբ Հաղորդութեան
երկրպագութիւն մատուցանելէն
ետեւ, Լիթանիային միւս յարա-
կից աղօթքերն ալ զլուցեց, եւ
յետոյ գնաց Աւագ խորանն, ուր
ձայնաւոր պատարագ մատոյց

Ժամբ 10ին մօտ: Սուրբ Աւետարանն երգեցուեցաւ թէ լատիններէն եւ թէ յունարէն լեզուաւ: Հիմակ ալ եկած հասած էր այն նշանաւոր եւ շնորհալից վայրկեանն, յորում երկնից թագուհւոյն փառաց պատկին վրայ թանկագին պատուական քար մ'ալ պիտի աւելնար: Կարգինալաց ժողովքին պետն, որուն ընկերացած էին արեւելեան եւ արեւմտեան եկեղեցւոյն չորս երիցագոյն եպիսկոպոսք, քահանայապետական Դահունն աստիճաններուն վրայ ի ծուներ իջնալով՝ այդպէս խօսեցաւ. «Հայր սուրբ, այս անարիւն պատարագիս մատուցման ժամանակ, առաքելոց իշխանին հոյակապ տաճարիս մէջ, եւ հանդիսապէս զումարուած

եպիսկոպոսաց եւ բազմաթիւ ժողովրդեան առջեւ, հաճէ բարձրացընել քու առաքելական ձայնդ եւ հռչակել հրատարակել Մարեմայ Անարատ Եղութիւնն իբրեւ մասն հասարակ. որուն վրայ պիտի ցնծան երկինք եւ երկիրս պիտի հրճուի: Ս. Բահանայապետն սրտաշարժ ուրախութեամբ ընդունեցաւ բովանդակ եկեղեցւոյն միաձայն եւ միաբան առաջարկութիւնն, եւ հաւանեցաւ կատարել փափաքն՝ որով ինքն ալ բորբոքած էր. բայց յայտնեց թէ որոշիչ վճիռն տալէն յառաջ՝ կ'ուզէ անգամ մ'ալ հայցել լոյս ի բարձանց: Ուստի, թէ ինք եւ թէ համօրէն ժողովականք ի ծուներ իջնալ՝ Հոգւոյն սրբոյ օգնութիւնն հայցելու համար: Ըստ ինքեան քա-

հանայապետական երգիչք միայն պիտի եղանակէին Ե՛կ սոսքէ Հոգի երգը, սակայն ներկայ գանուող քանի մը բիւր անձինք բնածին ազգմամբ ի ծուեր իջնալով՝ եռանդնալից ոգեւորութեամբ իրենց ձայնն արձակեցին եւ քահանայապետական երգիչներուն ձայնին հետ խառնեցին: Յայտնի կը նշմարուէր, որ ներկայ գրտնուողներն ակնկառոյց նշանաւոր բանի մը կը սպասէին:

Ամէնուն սիրտն յուզուած եւ շարժած էր՝ տեսնելով թէ հանդիսական գործողութիւնն մօտ է, սակայն խոր լուծիւն կը տիրէր ահազին բազմութեան մէջ: Նոյն միջոցին Ս. Բահանայապետն սկսաւ իւր այրական մեղմ ձայնիւն հրատարակութիւնն ընել. ամէնքն

ի ներքուստ այնչափ զգածուած էին, որ առատ արտասուք շատերուն աչքերն ողորեցին. Ս. Հայրն ալ սաստիկ շարժած ըլլալուն՝ իւր ձայնն սկսաւ կտրիլ. բայց կամաց կամաց զօրանալով՝ կրցաւ յաջորդ խօսքերն արտասանել հանդարտ՝ բարձր ու հանդիսական կերպով. «Իշխանութեամբ Տեառն մերոյ Յիսուսի Բրիստոսի, սրբոց Առաքելոցն Պետրոսի եւ Պօղոսի եւ իմովս իսկ յայտ առնեմք, հռչակեմք եւ որոշեմք, թէ Վարդապետն այն որ պաշտպանէ, թէ ամենասուրբ կոյն Մարիամ առանձինն արտօնութեամբ եւ գերազանց շնորհօքն Աստուծոյ եւ արժանեօք Յիսուսի Բրիստոսի ազատ պահեցաւ յամենայն արատոյ սկզբնական մեղաց, Վարդա-

պէս արեւմտեան յայն յԱսորի-
այս արեւմտեան է. վասն այնորիկ
պարտին ամենայն հաւատացեալք
հաւատալ այնմիկ հաստատու-
թեամբ եւ անշարժ մնօք: Ս.
Քահանայապետին այս վճռէն
ետքը, ամէնուն աչքերն փայլեցան
ցնծալից եւ զմայլիչ ուրախու-
թեամբ. քաղաքին բոլոր զան-
գակներն ու Ս. Նիքոլայի Գրեկի
որոտացող թնդանօթներն աւե-
տեցին աշխարհիս սոյն ամենա-
կարեւոր եւ ուրախառիթ դէպքը,
եւ հազարաւոր բերաններ բար-
ձրաձայն եղանակեցին Օգեղ
Ասորի-աշ Բահաբանեմ Երզը,
որով վերջացաւ մեծապայծառ
եւ վեհ տօնախմբութիւնն, որուն
նմանն Բնա- զէր Կեսաշ Նորմ
Կապալը Ս. Պետրոսի եկեղեցւոյն
մէջ: Հանդիսական օրւանս իրի-

կունն, Հռոմ քաղաքը մեր աչքին
առջեւ հիանալի տեսարան մը կը
պարզէր, վասն զի բոլոր տուններն
առհասարակ սկսեալ մեծատան
ապարանքէն մինչեւ աղքատին
խրճիթը, փառաւորապէս զար-
դարուած եւ լուսաւորուած էին:
Իւրաքանչիւր ոք կը զգար, թէ
նոյն օրւան մէջ կաթողեկէ
սուրբ եկեղեցին լիովին կատարած
էր իւր որդիական սիրոյ քաղցր
պարտքն, զոր ունէր առ Աս-
տուածմայր Կոյսն Մարիամ, որ
անարատ եւ օրհնեալ է ընդ
ամենայն ժամանակս:

Թե ինչ կը նշանակէ «Մա-
րիամ» յոսցած է սուսնց արու-
տոյ մեղաց,:

Բնաբանիս ուղեղ իմաստն
ըմբռնելու համար, միտ պէտք
ենք զնե՛լ՝ թէ մեզքն երկու կեր-
պարանօք կրնայ մտածուիլ, այս
ինքն է՝ նախ իբրեւ մեղանշական
Գործ, եւ երկրորդ իբրեւ մեղան-
շական վեճակ: Մեղանշական գործն
է կամաւոր զանցառութիւն աւ-
տուածային պատուիրանի. —
եւ այդպիսի յանցանքէ եւ պատ-
ժապարտութենէ յառաջ կու
գայ մեղանշական վեճակը կամ
արատաւորիլն, որ իբրեւ հետե-

«Ինչն սկզբնական մեղաց կը յարի
հոգւոյն:

Ադամ մեղանշեց, եւ մեղան-
շական գործն իւր անձին միայն
սեպհական էր. սակայն իւր հոգին
տեւական արատ մ'ընդունեցաւ,
որմէ հետեւեցաւ մեղանշական
վեճակը, որ իբրեւ թշուառ ժա-
ռանգութիւն Ադամէն՝ մարդկու-
թեանս նախահօրմէն անցաւ իւր
ամէն յաջորդաց վրայ: Ահաւ-
ասիկ այս է «սկզբնական մեղքը», որ
նոյն իսկ յղութեան վայրկենին
կ'անցնի ամէն մարդու վրայ, այս
ինքն է՝ նոյնհետայն երբ Աս-
տուած զբանաւոր հոգին կը շնչէ
մարմնոյն: — Մենք ամէնքս
Դաւթի մարգարէին հետ պէտք
ենք խոստովանիլ, թէ «Անօրէն-
ութեամբ յղացայ եւ ի մեղ-
ծնաւ զիս մայր իմ. (Սաղմ.

Ծ. 6:) Մեզաց այս օրէնքիս են-
թարկուած են Ազամայ ամէն
զաւակունք. այսու ամենայնիւ՝
այս օրէնքս մէկհատիկ բացառու-
թիւն մ'ունեցաւ յանշին ամէն-
օրհնեալ Առ-նին Մարեմայ: Այո՛,
ինք միայն իւր յղութեան առա-
ջին վայրկենէն զերծ մնաց սկզբնա-
կան մեզաց ամէն արատէ. այն-
պէս որ՝ եւ ոչ իսկ ամենափոքր
վայրկեան մը մասնակից եղաւ մեր
նախահօրն Ազամայ մեղքին ու
պատժապարտութեան, եւ անկէ
պատճառեալ արատաւորու-
թեան: Աստուածամօր բարձր
առանձնաշնորհութիւնն, այս
ինքն՝ Մարեմայ Մարտար Յոյ-
նի-նն ամէն ժամանակ եւ միշտ
իսկ ճանչցուած ու հաւատա-
ցուած է կաթողիկէ եկեղեցւոյ
մէջ:

Յամի 1854 Դեկտեմբերի 8ին
Պիոս Թ.երորդ Ս. Քահանայա-
պետն, — որ իւր բարձր պաշ-
տօնին բերմամբ աստուածային
յայտնութեան եւ եկեղեցական
աւանդութեան պահապանն է, —
Հոգւոյն սրբոյ խոստացած օժան-
դակութեամբն լուսաւորուած,
հրատարակեց իբրեւ ճառն հա-
պոյ, թէ Մարեմայ յղացած է
առանց արարոյ սկզբնական մեղաց,
եւ սոյն վարդապետութիւնս՝ —
որ ի հնուց մեզի աւանդուած եւ
զարէ զար խորարմատ տնկուած
ու տողորուած էր հաւատացելոց
սրտին մէջ, — պայծառ խօս-
քերով մեկնեց ու որոշեց:

Սուրբ եկեղեցին այն ատեն
միայն սովոր է իբրեւ ճառն հա-
պոյ հրատարակել վարդապետ-
նի-ն մը, երբ որ կը տեսնէ թէ

մարդիկ Աստուծոյ յայտնուած ճշմարտութիւնները կը ծանօթեն եւ յամառութեամբ մոլորութիւն կը պաշտպանեն. միանգամայն միշտ իսկ իւր անսխալ ճոխութեամբն հերքած ու դատապարտած է մոլորելոց կարծիքն ու ծուռ վարդապետութիւնը: Իժբախտաբար շատ յաճախ պատահած է, որ բազմաթիւ անձինք՝ իրենց մոլորութեանց վրայ յամառած մնալուն պատճառաւ, եկեղեցւոյ հաղորդութենէն կտրուեցան:

Մտադրութեան արժանի իրողութիւն մի է, թէ այն միջոցին երբ հանդիսապէս որոշուեցաւ եւ հռչակուեցաւ թէ Մարիամ յղացած է սուտնոց արարոյ սկզբնական Ֆեղաց, վերոյիշեալ երկու անպատահութիւնք տեղի չունեցան:

Աստուածամօր առանձնաշնորհութեան դէմ չկար հակառակութիւն մը՝ ոչ հրատարակուելէն յառաջ եւ ոչ իսկ հրատարակուելէն ետքը: Ս. Եկեղեցին ոչ եթէ Անարար Յղո-նեան վարդապետութիւնն մոլորելոց դէմ պաշտպանելուն պատակաւ հռչակեց հրատարակեց զայն իբրեւ ճառն հասարոյ, այլ ասոր բուն շարժառիթն եղաւ, թէ հաւատացելոց եւ թէ սրբազան Բահայայապետին որդիական սէրն ու մեծարանքն՝ զոր ունէին առ սուրբ Կոյսն Մարիամ: Ինչպէս ըսինք, վճռոյս հրատարակուելէն ետքն ալ եկեղեցւոյ մէջ ոչինչ հակառակութիւն եւ հերետիկոսութիւն ելաւ այս պատճառաւ: Կեղծակացընէնք ըսելով, — ինչպէս որ Մարեմայ Անարատ Յղու-

Թիւնն հասարակաց օրէնքն ձէ
Տասնաոր Բացառութիւնն է,
նոյնպէս ալ ուրիշ Խորհրդաոր
Վարդապետութիւնն՝ որով երկնից
Թագուհին փառաւորուեցաւ,
Տիակ Տիաոր է՝ յիշուծ
սէրի:

Աստուծոյնախանամութիւնն
տրամադրած էր, որ Մարեմայ
Անարատ Յղութեան Վարդա-
պետութիւնն՝ իբրեւ Աստուծմէ
յայտնուած ճշմարտութիւն, որ-
ոչուի մեր ատեններն, որ-
պէս զի միեւնոյն ժամանակ յա-
ջողութեամբ հերքուին աշխար-
հիս երկու գլխաւոր մոլորու-
թիւնները, եւ դժոխական օձին
գլուխն առաթուր կոխուի եւ
ջախջախի: Այժմու ժամանակիս
մէջ ընդհանուր տարածուած եւ
տիրող մոլորութիւնքն են, —

Քրիստոսի աստուածութիւնն ու-
րանալ. միանգամայն եւս ուրա-
նալ՝ թէ ամէն մարդ սկզբնական
մեղքով աղտեղած ու արատաւո-
րուած է: Մարեմայ Անարատ
Յղութեան խորհուրդն՝ գոզցես
բարձրագոյ ձայնիւ կը հռչակէ,
թէ Յիսուս Քրիստոս է Որդին
Աստուծոյ: Իրօք ալ, անոր հա-
մար Մարիամ ազատ պահուե-
ցաւ սկզբնական մեղքէ, վասն
զի որոշուած էր որ Մայր ըլլայ
Անոր՝ որուն Հայրն՝ Աստուած իսկ
է: Սուրբ եկեղեցին կը դաւանի՝
թէ մի միայն Աստուածամայրն
Մարիամ ազատ ու սուրբ է
սկզբնական մեղքէ. որով յայտ-
նապէս կը վարդապետէ, թէ ամե-
նայն որքի՛ մարդկան աշխարհք
կու գան սկզբնական մեղքով աղ-
տեղած ու վարակուած:

Անարատ Յղութեան հրատարակուիլն մեծ նշանակութիւն ունի նաեւ Ճշմարիտ հաւատացելոց համար, որովհետեւ այս վարդապետութիւնս ոչ թէ միայն կենդանի կը պահէ մեր մտաց մէջ եւ խորունկ կը տպաւորէ սուրբ հաւատոյս կարեւոր ճշմարտութիւններն, այլ եւ կը յայտնէ մեզի, թէ անոնք ի՞նչ յարաբերութիւն ունին իրարու հետ: Ստոյգ է, թէ Մարեմայ Անարատ Յղութեան վարդապետութեամբն աւելի կը բարձրանայ զազափարն զոր ունինք Աստուծոյ սրբութեան վրայ. վասն զի ակներեւ կ'իմանանք՝ թէ Աստուած չի հանդուրժեր որ ակնթարթ մ'ալ մեղաց ամենափոքր արատով նսեմանայ իւր ամէնօրհնեալ Մօր սրբութիւնը:

Այս խորհրդաւոր վարդապետութեանս մէջ կ'երեւի նախ Աստուծոյ ամենակարողութիւնն. վասն զի թէ եւ իւր արդարութեամբն ու իմաստութեամբ օրէնքներ կը հաստատէ, — որոնցմէ դուրս ելել կարող չեն սկար արարածք, — սակայն ինք ըստ հաճութեան կամաց իւրոց կարող է բացառութիւն ընել: Ապաքէն, վասն ամենայն որդոց մարդկան յղութիւնն է այն վայրկեանն, յորում սատանան մեղաց թոյնն հոգւոյն մէջ անվճեպ կը հեղու, որով իւր իշխանութիւնն անոր վրայ կը տարածէ: Բայց Աստուած յայտնեց իւր ամենակարողութիւնն Մարեմայ անձին վրայ, եւ զինք միայն սզատ կացոյց սկզբնական մեղաց օրէնքէն, եւ

Հնորհեց որ նոյն իսկ իւր յղու-
թեան վայրկենին կոխէ եւ ջախ-
ջախէ դժոխային օձին գլուխը :
— Կնկք բանիցս, պէտք եկք այս
առանձնահնորհութեանս մէջ
նկատել մանաւանդ, թէ ինչչափ
զօրաւոր եւ արդիւնագործ է
Քրիստոսի փրկաւէտ մահն, որով-
հետեւ Հնորհիւ արժանեաց չար-
չարանացն ու մահուն Քրիստոսի՝
գերազանց արօնութեամբ մը
ազատ ու սուրբ պահուեցաւ
Մարիամ սկզբնական մեղաց
ամէն արատէ :

Ամբառնանք մեր աչքն առ
անբիծ ու սուրբ Մայրն մեր
Մարիամ, որ կը յորդորէ զմեզ
թէ իւր Աստուածորդւոյն Յի-
սուսի խօսքին անսարով՝ արթուն
կենանք ամէն վայրկեան եւ
ճշմարտապէս վախնանք մեղքէ

եւ իրօք ալ զգուշանանք մեղան-
ջելէ : Օ՛ն ուրեմն, որդիական
վստահութեամբ դիմենք մեր
զորովադութ մօր Մարեմայ Աս-
տուածածնի՝ որ այնպիսի ճաշ-
խարհիկ ձիրքերով եւ առաւե-
լութեամբ օժտուած ու զար-
դարուած է, թախանձելով որ
յանձն առնու բարեխօսել առ
Հայր եւ Որդի եւ սուրբ Հոգի,
որպէս զի հաճին հաստատել մեր
կամքը բարւոյն մէջ . եւ ջանանք
հանապազ փախչել մեղքէ,
որ ոտնակոխ ընելով Աստուծոյ
սէրն ու ճոխութիւնն՝ զմեզ մեր
երկնաւոր Հօրէն կը բաժնէ :
Ուրեմն, ապրինք Աստուծոյ
սիրովն, որպէս զի Աստուծոյ
սիրոյն մէջ մեռնինք, եւ սիրենք
զԱստուած յաւիտեանս :

Աղօթեացոս շահան պայծարոս-
Ըեանն է- արարածանն սո-րբ հա-
Ըողելի Եկեղեցոյ, շահան արբա-
ղանն Քահանայապետինն Տերոյ
Պետոսի Ժ.ի, է- շահան դարչի
ամենայն Տիղա-որաց :

Մարեմայ հզօր պաշտանո-
Ըեանն ապա-նինն հետե-եալ
աղօթեցերով, արպե-ս զնն արանանն
Աստուծոյ օհրնն է- արբո-նինն
արդի է- մորաց :

Ա Ղ Օ Թ Ք

— անարար կոյսն Մարեմ :

Ո՛վ իմ տնարատ թագու-
հիս Մարիամ, ուրախ եմ ու
կը ցնծամ սրտանց, որ Աս-
տուած զքեզ այսպիսի մեծ մն-
քրութեամբ օրհնեց ու զարգա-
րեց, եւ շնորհակալ կ'ըլլամ իմ
արարչիս, եւ կը բաղձամ միշտ
նոյն գոհութիւնն իրեն մատու-
ցանել, որ զքեզ առանձին շնոր-
հօք, որպիսի եւ իցէ մեղաց բժէն
ու արատէն պահեց : Կը ցանկամ
յամենայն սրտէ որ բոլոր աշ-
խարհքս ալ զքեզ ճանչնայ եւ
զքեզ փառաբանէ իրրեւ այն
պայծառ գեղեցիկ այգն, որ

միշտ զարդարուած է արդարութեան արեգական աստուածային փառօք. դուն ի սկզբանէ աշխարհի ընտրուած ես իբրեւ տապանակ մեր փրկութեան եւ ընդհանուր մեղաց ջրհեղեղէն ազատ մնացիր. կը բաղձամ միանգամայն որ բոլոր տիեզերք ճանչնան զքեզ, իբր սպիտակ եւ պայծառ շուշանն, որ փշոց մէջ՝ — այս ինքն է՝ մեղօք արատաւորուած եւ Աստուծոյ թշնամութեան մէջ ծնած՝ Ադամայ որդւոց մէջ, — կ'աճի եւ իր անուշահոտութիւնը կը բուրէ: Դուն մինակ Ադամայ սերրնդոց մէջէն բոլորովին սուրբ, ամենեւին անարատ, եւ ներքուստ սիրելի ծնար քու ստեղծողիդ, եւ Հոգւոյն սրբոյ հովանաւորութեամբն առանց սուրբ կուսութեանդ արատաւորութիւն մը

հասնելու՝ յղացար նաեւ զՅիսուս Էրիստոս:

Ո՛վ ամենաբաղցր, ամենասիրելի, անարատ կոյս Մարիամ, թող որ զքեզ զովեմ, փառաբանեմ ու փառաւորեմ. բայց դուն ալ քու ամենագթած աչքովդ նայէ իմ ողորմելի հոգւոյս սոսկալի վէրքերուն վրայ եւ բժշկէ: Դուն որ քու կենացդ առաջին վայրկենէն բոլորովին սուրբ եւ գեղեցիկ քու Աստուծոյդ առջեւն երեւցար, ողորմէ՛ ինձի, որ չէ թէ միայն մեղաց մէջ ծնած, այլ նաեւ մկրտութենէ, ետքն ալ մեղօք հոգիս արատաւորած եմ. մնաքէ սրտիս աղտերը, եւ քեզն հետ միացուր: Ո՛վ Մարիամ կոյս, քեզն որ շնորհքը կրնայ զլսնալ Աստուած, որ զքեզ իրեն դուստր, մայր ու

Հարսն ընտրած է, եւ ասոր հա-
 մար ալ թէ՛ սկզբնական եւ թէ՛
 ներգործական մեղքէ պահած
 եւ բոլոր արարածներէն գերա-
 զանց ստեղծած է: Անարատ կոյս
 Մարիամ, քեզի կը դիմեմ եւ
 քեզի կ'աղաղակեմ. դուն հոգա,
 դուն խնամէ զեւ, որ փրկուիմ
 Յիսուսի Կրիստոսի արդեամբք:
 Ըրէ ինձի աս շնորհքս, որ միշտ
 քու վրայ մտածեմ, յոյս քու
 մայրական խնամոցդ վրայ դնեմ
 եւ ջանամ միշտ քեզի հաճոյ
 ըլլալու. բայց դուն ալ, Մայր
 գթած, զեւ ձեռքէդ մի թողուր,
 աչքդ վրայէս մի հեռացըներ, որ
 չմոլորիմ: Մարիամ, դուն քաղցր
 ձայնիւ կ'ըսես ինձի, Ես՝ « Իեզի
 համար ծեր մը սիրտն ունի՞մ, Բայց
 դո՛ւն ալ ինձի համար որդո՞ւյ մը
 սիրտն ունի՞ս արդեօք: Գիտեմ,

թէ ճշմարիտ որդւոյ մը սիրտն
 հոգ ունի՞ որ իւր սիրելի մօր սիրտը
 չվշտանայ: Ուրեմն, որպէս զի
 զայդ կատարել կարենամ, տուր
 որ յամենայն զօրութենէ ջանամ
 ոչ միայն չվշտացընել Աստուած-
 որդւոյդ Յիսուսի սուրբ Սիրտն,
 այլ նաեւ սիրել զՅիսուս եւ
 զքեզ զՄայրդ ամէնօրհնեալ
 այժմ եւ յաւիտեան. ամէն:

Ո՛վ Սիրտ քաղցրագութ իմոյ
 Յիսուսի,

Տուր ինձ միշտ սիրել ըզքեզ
 աւելի:

Ներողութիւն 300 օր-ան՝ ամէն
 մէկ անգամուն համար:

Ո՛վ քաղցր Սիրտ Մարեմայ,
 լեր փրկութիւն իմ:

Ներողութիւն 300 օր-ան՝ ամէն
 մէկ անգամուն համար:

Անկանիմք առաջի քո Աստուածածին, եւ աղաչեմք զանարատ զԿոյսդ: Բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց, եւ աղաչեա զմիածին Որդիդ: Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ողջ լեր, Թագուհի, մայր ողորմութեան, կեանք, քաղցրութիւն, եւ յոյս մեր. ողջ լեր: Առ քեզ գոչեմք աքսորեալ որդիքս Նւայի. առ քեզ հառաչեմք հեծելով եւ ողբալով յայսմ արտասուաց վայրի: Արդ ո՛վ բարեխօս մեր, դարձո՛ առ մեզ զաչս ողորմութեան քո, եւ զՅիսուս զօրհնեալ ստուղն որովայնի քո՝ յետ այսր աքսորանաց ցոյց մեզ,

ո՛վ գթած, ո՛վ բարեգութ, ո՛վ քաղցր կոյս Մարիամ, աղաչեա՛ վասն մեր սուրբ Աստուածածին, զի արժանի լինուք խոստմանցն Էրիստոսի. ամէն:

Ողջոյն Թագուհի երկնաւորաց, Մայր Թագաւորին հրեշտակաց, ո՛վ Մարիամ ծաղիկ կուսանաց, որպէս զվարդ եւ զշուշան սիռեան զաղաչանս մեր առաջի Որդւոյ քոյ վասն փրկութեան հաւատացելոց:

Օրհնեսցէ զմեզ սրբուհի Կոյսն Մարիամ հանդերձ գթած զաւակաւն իւրով. ամէն:

Լ Ի Թ Ա Ն Ի Ա

Ի դարձն Անարատ Յղութեան կոչին
Մարտի:

Տէր ողորմեաց:

Քրիստոս ողորմեաց:

Տէր ողորմեաց:

Յիսուս լուր մեզ:

Քրիստոս անսա մեզ:

Հայր երկնաւոր Աստուած. ողորմեաց մեզ:

Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած. ողորմեաց մեզ:

Հոգի Սուրբ Աստուած. ողորմեաց:

Սուրբ Երրորդութիւն մի Աստուած. ողորմեաց:

Անարատ Կոյս ի մէջ համօրէն կուսանաց՝ աղօթեա վասն մեր:

Անարատ Կոյս ի յղութեան աղօթ.

Անարատ Դուստր Հօր Աստուծոյ աղօթ.

Անարատ Մայր Որդւոյն Աստուծոյ աղօթ.

Անարատ Հարսն Հոգւոյն Սրբոյ աղօթ.

Անարատ Տաճար ամենասուրբ Երրորդութեան աղօթ.

Անարատ պատկեր իմաստութեան Աստուծոյ աղօթ.

Անարատ արշալոյս Արեգական արդարութեան աղօթ.

Անարատ եւ կենդանի տապանակ ուխտի եւ տեղի հանգստեան Յիսուսի Քրիստոսի աղօթ.

Անարատ բողբոջ արմատոյն Դաւթի աղօթ.

Անարատ ճանապարհ որ
տանիս առ Բրիտտոս աղօթ .

Անարատ կոյս որ յաղ-
թեցեր մեղաց աղօթ .

Անարատ կոյս որ խոր-
տակեցեր զգլուխ վե-
շապին աղօթ .

Անարատ դշտոյ երկնի եւ
երկրի աղօթ .

Անարատ դուռն երկ-
նային Երուսաղեմի աղօթ .

Անարատ գանձապետ
շնորհացն Աստուծոյ աղօթ .

Անարատ աստղ ծովու աղօթ .

Անարատ աշտարակ պա-
տերազմող եկեղեցւոյ աղօթ .

Անարատ վարդ ի մէջ
փշոյ աղօթ .

Անարատ ձիթենի ի խոր-
հրդաւոր դաշտին Աս-
տուծոյ աղօթ .

Անարատ օրինակամենայն
կատարելութեանց աղօթ .

Անարատ պատճառ երա-
նութեան մերոյ աղօթ .

Անարատ սիւն հաւատոց
մերոց աղօթ .

Անարատ աղբիւր աս-
տուածային սիրոյ աղօթ .

Անարատ եւ անվրէպ
նշան փրկութեան աղօթ .

Անարատ կանոն կատա-
րեալ հնազանդու-
թեան աղօթ .

Անարատ խարիսխ ազա-
տութեան մերոյ աղօթ .

Անարատ լոյս հրեշտակաց աղօթ .

Անարատ պսակ նահա-
պետաց աղօթ .

Անարատ փառք մարգա-
րէից աղօթ .

Անարատ ուսուցիչ առա-
քելոց աղօթ .

Անարատ զօրութիւն մար-
տիրոսաց աղօթ .

Անարատ ապաւէն խոս-
տովանողաց աղօթ .

Անարատ մաքրութիւն
կուսանաց աղօթ .

Անարատ խնդութիւն
յուսացելոց ի քեզ աղօթ .

Անարատ փաստարան մե-
ղաւորաց աղօթ .

Անարատ ասոյեան յա-
հարկութիւն հերե-
տիկոսաց աղօթ .

Անարատ տուն մաքրու-
թեան եւ զգաստու-
թեան աղօթ .

Անարատ թագուհի յղա-
ցեալ առանց արատոյ
մեղաց աղօթ .

Գառն Աստուծոյ՝ որ
բառնաս զմեղս աշ-
խարհի,
ինայեա ի մեզ Տէր :

Գառն Աստուծոյ՝ որ բառ-
նաս զմեղս աշխարհի,
անսա մեզ Տէր :

Գառն Աստուծոյ՝ որ բառ-
նաս զմեղս աշխարհի,
ողորմեաց մեզ :

Ով կոյս, ամենեւին սուրբ եւ
ամենեւին անարատ, բարեխօս
լեր վասն մեր, զի արժանի լի-
ցուք խոստմանցն Յիսուսի Բրիս-
տոսի որդւոյ քոյ :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Աստուած ամենակալ եւ
յաւիտենական, որ շնորհեցեր
եկեղեցւոյ քում տօնել զփառս
անարատ յղութեան Մօր միա-
ճնի Որդւոյ քոյ. աղաչեմք զքեզ,
զե ոքք միանգամ զնոյն մե-
ծարեալ պատուիցեն յերկրի,
յաւիտենական երանութեան
արժանասցին յերկինս. ամէն:

Մայր Կոյս, որ սուրբ գտար
միշտ յորմէ եւ իցէ, եթէ ի կա-
մաւորական եւեթէ ի սկզբնական
արատոյ. քեզ յանձն առնեմ եւ
աւանդեմ զմաքրութիւն սրտի
իմոյ:

Ներսիս-Երեմ 100 օր-ան՝ մէկ
անգամ օրը:

Ի յղութեան քում, Կոյս
Մարիամ, եղեր անարատ, աղա-
չեա վասն մեր զՀայր, զորոյ զՈր-
դին զՅիսուս Բրիստոս ի Հոգւոյն
սրբոյ յղացեալ ծնար:

Ներսիս-Երեմ 100 օր-ան՝ ա-
մէն մէկ անգամուն համար:

Ա Ղ Օ Թ Վ Բ

Խնդրե՛լ, զդաշտդ ան-խեղ Ասորո-ս-
ձաձնի Մարեմոյ:

Մարիամ Կոյս Աստուածամայր,
տուր ինձ լինել քո սեպհական.

Զո եմ ի վիշտս եւ ի խաչե.

Զո եմ ի կեանս եւ ի մահու.

Զո եմ ի վտանգս եւ ի կարօտու-
թեան.

Զո եմ այժմ եւ յաւիտեան:

Մայր, ի քեզ ապաւինիմ եւ
յուսամ.

Մայր, առ քեզ հառաչեմ եւ
կարգամ.

Մայր հզօր, լեր ինձ օգնական.

Մայր սիրելի, լեր ինձ պաշտպան:

Մայր սիրելի, եկ եւ կաց առ
իս մօտ.

Մայր սքանչելի, ուսո՞ ինձ առնել
աղօթս:

Մայր բարի խորհրդոյ, ուսո՞ ինձ
սիրել զԱստուած հոգւով եւ
ճշմարտութեամբ:

Մայր բարի խորհրդոյ, ուսո՞ ինձ
առնել զկամս Փրկչին իմոյ
Յիսուսի Որդւոյ քոյ, եւ սի-
րել զընկերն իմ:

Մայր իմ, զօրացո՞ զիս՝ սիրով
չարչարանս կրել.

Մայր իմ, օգնեա՞ ինձ ախտից
իմոց յաղթել:

Մայր շնորհաց, դու ես ամուր
աշտարակ քրիստոնէից.

Մայր Կոյս, ապաստան մեղաւորաց
եւ դուռն երկնից:

Մայր Կոյս, յոյս երկրի եւ զարդ
երկնի,

Մայր Կոյս, մխիթարիչ վշտացե-
լոց եւ դրօշ ապաւինի:

Կոյս հզօր, դ՛ու կարող ես ինձ
օգնել.

Կոյս գթած, դ՛ու կամիս ինձ
օգնել.

Կոյս հաւատարիմ, դ՛ու պարտիս
ինձ օգնել:

Մարիամ, սուրբդ յառաջին
արատոյ.

Հանապաղ ձեռն ի վճռանգս
մեզ մատո՛:

Մարիամ, ո՛չ ոք ցարդ զքո
պաշտպանութիւնդ հայցեաց
ի զուր.

Մարիամ, դ՛ու ոչ բնաւ զլացար
զորդիական աղօթիցն զարի-
տուր,

Հնապա, գոչեմ յուսալից ի վեշտս
եւ ի խաչի՝ թէ ձեռն ինձ
տուր:

Մարիամ, դ՛ու կամիս օգնել ինձ
այժմ եւ յամենայն ժամ.

Ուրեմն, ի կեանս եւ ի մահու
կարգացից զԱնուն քո զքաղցր՝
Մարիամ:

Մարիամ, դ՛ու ցանկաս փրկել
զմեզ ի վտանգից մեղաց.

Աւասիկ եմ ընդ քոյով պաշտ-
պանութեամբ, եւ ի սմին
կեցից եւ մեռայց:

Մարիամ, միջնորդութեամբ
Յովսեփայ՝ պաշտպանիդ քոյ
քաջի,

Ընկալ ինձ ի Մանկանէն Յի-
սուսէ մինչ ի սպառ կալ առ
խաչի.

Զի երբեմն երանելի մահուամբ
մտից յուրախութիւն իմոյ
Տեառն:

Մարիամ Կոյս Աստուածամայր,
տուր ինձ լինել քո սեպհական.

Քո եմ ի վիշտս եւ ի խաչի.
Քո եմ ի կեանս եւ ի մահոյ.
Քո եմ ի վտանգս եւ ի կարօ-
տութեան.
Քո եմ այժմ եւ յաւիտեան.
ամէն:

Ընդ հովանեաւ պաշտպանու-
թեան քոյ ապաւինիմք սուրբ
Աստուածածին, մի անտեսառներ
զաղաչանս մեր ի կարիս մեր, այլ
փրկեա զմեզ յամենայն վտան-
գից, փառաւորեալ եւ օրհնեալ
միշտ կոյս:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Յիշեան, ով Կոյս բազմադուժ,
եթէ ի յաւիտենից որ ոչ լուաւ,
եթէ ի քո պաշտպանութիւն որ
ապաստան եղեւ, եւ զքո նպաս-

տաւորութիւն խնդրեաց եւ հայ-
ցեաց զքո օգնականութիւնդ,
եւ լքեալ թողաւ: Արդ ես այս-
պիսի յուսով համարձակեալ՝
առ քեզ ընթացեալ ապաւինիմ,
ո՛վ Կոյս կուսանաց Մայր, առ
քեզ գամ, առաջի քո մեղաւորս
հեծութեամբ կամ: Մի անտես
առներ զաղաչանս իմ, Մայր
Բանին, այլ լուր հաշտութեամբ
եւ ուկն դիր. ամէն:

Ներսիս-Յիւն 300 օր-ան՝ ա-
մէն մէկ անգամուն համար:

Օրհնեալ է սուրբ եւ անարատ
Յղութիւն երանելոյ Կուսին
Մարեմայ Աստուածամօր:

Ներսիս-Յիւն 300 օր-ան՝ ա-
մէն մէկ անգամուն համար:

Ով Մարիամ յղացեալ առանց մեղաց, աղաչեա՛ վասն մեր՝ որք ապաւինիմքս առ քեզ :

‘Ներողութիւն’ 100 օր-ան՝ մէկ անգամ օրը :

Ա Ղ Յ Թ Վ

վան ընդունելոյ դո՛ւն Բարե:

Ով Մարիամ յղացեալ առանց արատոյ, աղաչեա՛ վասն ապաւինողացս առ քեզ : Ով ապաստան մեղաւորաց, Մայր Հոգեվարաց, մի թողուր զմեզ ի ժամու մահուան մերոյ . այլ ընկալ մեզ կատարեալ ցաւ, անկեղծ զղջումն, զթողութիւն մեղաց մերոց, զարժանի ընդունելութիւն սուրբ Թողակի եւ զկազդուրեալն խորհրդով վերջին

Օճման, զի կարող լըցուք երանել համարձակութեամբ առաջի աթոռոյ արդար այլ եւ ողորմած Դատաւորին՝ Աստուծոյ եւ Փրկչին մերոյ . ամէն :

‘Ներողութիւն’ 100 օր-ան, մէկ անգամ օրը :

Փառք պատիւ եւ երկրպագութիւն ամենասուրբ Նրբորդութեան, Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Հրատարակող թիւեր

Եղբայրութեան

Անդամ Յղութեան Ս. Կոստին:

1. Մեղճեպէ գարջ սեղերէ ճեղապէր. Տերվիշեան Հ. Մանուէլ Վ.ին թեր-ճիմէսի. 1866: Թղթկգմ. 1-50, կիսթ. 1-75, կկշ. 2-50:
2. Թեօպէրեար Մարիամ Մարգարէնա-ցինին կէճէլէրի. իթալիան լիսանրնոան Կ. Վ.ին թերճիմէսի 1862: Թղթկգմ. 1.—, կիսթ. 1-25:
3. Հինն Աստուած: Գոնրատ Պոլանտէնի ժամանակակից վէպ. 1872: Թղթկգմ. —35, կիսթ. —50:
- 3^ա. Ալաճը գաթիմ: Գոնրատ Պոլանտէնին պիր Տիբեպէսի. 1872: Թղթա-կազմ. —50, կիսթ. —75, լթկգմ. —90:
4. Յիսուս էֆէնտիմիզին մուպարէր եւ-րէյինին եօթնուսունա տօգուզ կիւն-լիւք Հազըրլըգ. Առաքելեան Կ. Վ.ին թերճիմէսի. 1874: Թղթկգմ. 1.—, կիսթ. 2-25, լթկգմ. 2-50, կկշ. 2-80: կշկգմ. 3.—, սկկգ. 5.—:

5. Բրիսթիան թէֆէրբիւրլէրի Տերվիշեան Հ. Մանուէլ Վ.ին թերճիմէսի: 1875: Թղթկգմ. —75, կիսթ. 1.—:
6. Աղօթք Պատրաստութեան եւ Գոհու-թեան արբոյ պատարագի, վսոն իւրա-քանչիւր աւուր շարթու: Թարգմ. Ի Հ. Թարէէ Վ. Թոռնեան. 1880: Թղթա-կազմ. 1.—, կիսթ. 1-25, լթկգմ. 1-50, կկշ. 2.—:
7. Եէնի տուա քիթապը. 1839: Թղթկգմ. 2.—, կիսթ. 2-25, լթկգմ. 2-45, կկշ. 2-90, կշկգմ. 4-50, կշկգմ. սսկ. 6.—:
8. Լէյալի Օգոստինոս (Գիշերք Ս. Օգոստինոսի): Ինգարէ եպիսկոպոսու Առա-քելեան Կարապետ Վ.ին թերճիմէսի. 1881: Թղթկգմ. 2.—, կիսթ. 2-30, լթկգմ. 2-60, կկշ. 2-90:
9. Լուրս միւճիզաթլարը: Ինգարէ եպիս-կոպոսու Առաքելեան Կարապետ Վ.ին թերճիմէսի. 1881: Թղթկգմ. 1-50, կիսթ. 1-75, կկշ. 2-50:
10. Աղօթագիրք պաշտօնասիրաց արբոյն Յովսէփայ Աստուածաճօր: Ի Հ. Ղեւոնդ Վ. Յովնանեան 1883: Թղթկգմ. 2.—, լթկգմ. 2-50, կկշ. 2-80, կշկգմ. 4-20, կշկգմ. սսկ. 4-50:
11. Ֆիբիր տուաընա միւթ էսլլեգ Հազդ մատուէր Թ. Ա. Տերվիշեան Մանուէլ Վ.ին թերճիմէսի 1884: Թղթկգմ. —50, կիսթ. —75, լթկգմ. 1.—, կկշ. 1-25:
12. Տուա քիթապը աղեղ Պիբերին վէ Ս. Յովսէփին իպատէթիւզարլարը Ինին: Ինգարէ եպիսկոպոսու Առաքելեան Կարապետ Վ.ին թերճիմէսի. 1884: Թղթա-

- կազմ. 2.—, կիսլթ. 2-25, լթ-կզմ. 2-50, կկշ. 2-85, կշկզմ. 4-50, կշկզմ. ոսկ. 6.—:
13. Մեկնութիւն (Համառոտ) նկարագրաց շնչարիտ կրօնի, գրեալ է Ճէրտիլ Կարդ. թրգմ. է Սամուէլէ Վ. Գաթրճեան. 1885: Թղթ-կզմ. —50, կիսլթ. —75:
 14. Մարկեղիսոս կամ Եկեղեցի առ Կոստանդիանոսի: Թրգմ. Հ. Ն. Վ. Սւգեբեան. 1886: Թղթ-կզմ. 1.—, կիսլթ. 1-25:
 15. Քեոյսէ Մայիս սյը, եախօտ Նէվթարզ Մահի Մերիէմ. 1888: Թղթ-կզմ. 1.—, կիսլթ. 1-25, լթ-կզմ. 1-50:
 16. Նմանութիւն Յիսուսի Քրիստոսի. Թողմանս Գեմբացի: Թրգմ. Հ. Թադէոս Վ. Թոռնեան. 1894: Թղթ-կզմ. 3-50, կիսլթ. 3-75, լթ-կզմ. 4.—, կկշ. 4-35, կշկզմ. ոսկ. 5-20:
 17. Հոգի կրօնաւորական, 1894: Թղթ-կզմ. 1-50, կիսլթ. 1-75, լթ-կզմ. 2.—, կկշ. 2-35, կշկզմ. ոսկ. 3-20:
 18. Լաւրեոնեան Լիտանիայի վրայ Մտածականներ: Թարգմ. Ստեփան Վ. Մեւքիսեղեկեան, Արքեպիսկոպոս Տիեզիկոյ (Տրթը. Եպկ. Կարոյ), 1896: Թղթ-կզմ. 3.—, կիսլթ. 3-25, լթ-կզմ. 3-50, կկշ. 4.—, կշկզմ. ոսկ. 5.—:
 19. Մտանքիկ Մարեմայ Գստերաց «Քարեպաշտական Միութեանց», է Տ. Սլէֆ. Փաստերի: Թրգմ. է Հ. Մանուէլէ Մաշուրեան 1898: Թղթ-կզմ. 1-50, կիսլթ. 1-75, լթ-կզմ. 2.—, կկշ. 2-50, կշկզմ. ոսկ. 3-50:
 20. Սկզբունք կրօնաւորական կենաց: Թրգմ. Հ. Ս. Վ. Սեֆերեան 1898: Թղթ-կզմ. 1.—, կիսլթ. 1-25, լթ-կզմ. 1-50, կկշ. 2.—, կշկզմ. ոսկ. 3.—:

21. Ս. Ս. Լիզուորեայ Ազօթք գլխաւոր միջոց երանութեան Հասնելու: Գերմաներէնէ թրգմ. Հ. Գ. Փանկիկեան 1899: Թղթ-կզմ. 1.—, կիսլթ. 1-25, լթ-կզմ. 1-50, կկշ. 2.—, կշկզմ. ոսկ. 3.—:
22. Համառոտ Պատմութիւն Չարարանաց Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ըստ Կատարինեայ Էմիլիք, Հանդերձ կարճառօտ պատմութեամբ վարուց նոյն Կուսին: Թղթ-կզմ. 2.—, կիսլթ. 2-50, լթ-թակազմ 2-75:
23. Սրբազան Ցարի կամ Ընդհանրական Յոբելեան Հազար իննհարիւր ամին: — Հ. Բ. Պ. — Թղթ-կզմ. 0-25, կիսլթ. 0-50:
24. Ժամացոյց չարարանաց կամ մոսածութիւնք եւ իղձք վասն տանջանաց Յիսուսի Քրիստոսի է սուրբ Ալփոնզոսէ Լիզորի: Թրգմ. Հ. Թադէոս Վ. Թոռնեան, եղեալ Յաւելուած մի. 1900: Թղթ-կզմ. 1-50, կիսլթ. 1-75, լթ-կզմ. 2.—:
25. Իննօրեայ պատրաստութիւնք Տօնից Ս. Կուսին եւ Սրտին Յիսուսի Հանդերձ յաւելուածով աղօթից: Եօրինեալ եւ Հաւաքեալ է Հ. Յակովբայ Վ. Է. Քօսեան: 1901: Թղթակազմ 1.—, կիսլթ. 1-25, լթ-կզմ. 1-50, կկշ. 2.—:
26. Թազաւորութիւն Սրտին Յիսուսի, 1902: Թղթակազմ. —50, կիսլթ. —75:
27. Նորազարդ աշխարհքը Ս. Պատրազի, Գոհութեան Խորհրդոյ եւ Հաղորդութեան վրայ ճառեր: Յովսէփ Ծ. Վ. Մեւքիսեղեկեան 1903: Թղթ-կզմ. 3-50, կիսլթ. 4.—:

28. Ի յիշատակ Յիսնամեայ յորեկնի Անա-
րատ Յղութեան Մարեմայ յամէ 1854
Դեկտ. 8, ցամն 1904 Դեկտ. 8:
Թղթկզմ. 1.—:

(Գինեքն Քրանքով են:)

« Ազգային գրադարան

NL0165353

7005

281

12-77